

Wigilijne tradycje

Zwyczaje i obrzędy wigilijne, przygotowania do Świąt Bożego Narodzenia, świąteczne ozdoby, wigilijne przysmaki, choinka i goik... A wszystko to przy dźwiękach motywów świątecznych i ulubionych kołęd przy tradycyjnie zastawionym stole. 16 grudnia Miejska Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Górniczej wprowadziła nas w świąteczny klimat podczas imprezy pn. „Wigilijne Wariacje”.

Przy wspólnym stole spotkali się przedstawiciele niby tak bliskich, a jednak znacznie różniących się od siebie kultur. Tradycje świąteczne Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego przybliżały panie z Zespołu Folklorystycznego „Dzieńkowiczanki” z Mysłowic oraz przedstawicielki Koła Gospodyń Wiejskich z Tucznawy. W świątecznej biesiadzie uczestniczył także Sławomir Lassok, dyrektor Hotelu KEM, który wcielając się w rolę szefa kuchni opowiadał w interesujący sposób o bożonarodzeniowych przysmakach. Wśród kulinarnych tematów królował karp. Uczestnicy spotkania mogli poznać różne ciekawostki na temat wigilijnej ryby, a także dowiedzieć się na jak wiele sposobów można ją przyrządzać.

„Wigilijne Wariacje” były okazją do rozmawiania i godania o cechach wspólnych i różnicach w obchodzeniu Świąt Bożego Narodzenia przez mieszkańców Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. Zaproszeni goście opowiadali o starych zwyczajach reprezentowanego przez siebie regionu. Dzięki temu młodzi uczestnicy spotkania mogli poznać, a starsi przypomnieć sobie dawne obrzędy i zapomniane tradycje. Nie sposób było uciec od porów-

nań z nowymi praktykami i współczesnymi modami panującymi w naszych domach podczas świąt. Wspomnienia wygasłych tradycji wywołały nostalgię za tym, co zapomniane. Ręcznie robione ozdoby na choinkę, prezenty i dekoracje, tygodnie przygotowań, przywiązanie do wartości, głęboka wiara w przepowiednie i wróżby ludowe, prawdziwie rodzinna atmosfera i doniosły charakter bożonarodzeniowych obchodów... Jest za czym tęsknić.

Są jednak ludzie, którzy pielęgnują tradycję i nie pozwalają zagać wartościowym zwyczajom. To oni uczą swoje dzieci i wnuki jak spędzać Świąta Bożego Narodzenia, aby nie kojarzyły się jedynie z szaleństwem przedświątecznych zakupów, z wybieranymi w pośpiechu prezentami, kiczowatymi ozdobami, czy długimi godzinami przed telewizorem, w którym ze znużeniem ogląda się kolejny raz ten sam film. Do osób walczących o zachowanie staropolskich obyczajów z pewnością należą zaproszeni goście. To oni w praktyce kultywują tradycje i przekazują je kolejnym pokoleniom. Sprawiają, że z bijącym sercem czekamy na pojawienie się pierwszej gwiazdki na niebie, śpiewamy kołędy

i pastorałki, czytamy Pismo Święte i udajemy się na Pasterkę. Dzięki nim nie zapominamy o ponadczasowych wartościach, duchowym aspekcie i doniosłości przeżywania świąt.

Magia Bożego Narodzenia to także tradycyjne dwanaście potraw. Nie wszyscy znają smak świątecznych przysmaków przyrządzanych według starych przepisów. Niektóre z wigilijnych rarytasów, ze względu na czasochłonność przygotowania, już dawno zniknęły z naszych stołów. Dlatego też nie lada atrakcją spotkania była specjalna Wigilijna Loteria, w której pulę nagród stanowiły przysmaki przyrządzone przez przybyłych gości. Ci, do których podczas losowania uśmiechnęło się szczęście, mieli okazję przypomnieć sobie smak prawdziwych śląskich makówek i zagłębiowskiej siemieniotki, czy też skosztować pysznego karpia w galarecie. Na wszystkich uczestników spotkania czekała niespodzianka w postaci wigilijnych pierogów z kapustą i grzybami.

Spotkanie zakończyło wspólne śpiewanie kołęd oraz świąteczne życzenia. Mamy nadzieję, że w tak miłej atmosferze uda nam się spotkać również za rok.

Anna Pawlak

